

STORTINGET

Innst. 282 S

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:196 S (2025–2026)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ingrid Fiskaa, Kirsti Bergstø, Audun Hammer Hovda, Lars Haltbrekken, Marthe Hammer og Marian Hussein om å bygge infrastruktur for transport og lagring av CO₂ – Kortskip

4. Stortinget ber regjeringen stille krav om maksimale utslippsnivåer for sement og stål i offentlig innkjøp for bygg- og anleggsprosjekter, med mål om å utvikle et marked som etterspør industriprodukter med lave eller null utslipp.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Til Stortinget

Innledning

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om investering i utbygging av infrastruktur for transport og lagring av CO₂, slik at også mindre og geografisk spredte utslippskilder får tilgang til slike løsninger. Utbyggingen bør skje trinnvis og ta utgangspunkt i industriklynger og prosjekter som allerede er under utvikling på Haugalandet, i Grenland, på Mongstad og i Mo i Rana.
2. Stortinget ber regjeringen utrede framtidige modeller for eierskap og organisering av infrastruktur for CO₂-håndtering, herunder vurdere en modell tilsvarende den rollen Gassco i dag har for infrastrukturen for naturgass i Norge.
3. Stortinget ber regjeringen etablere et nasjonalt veikart med tydelige og tidfestede mål for hvor mye CO₂ som skal fanges, transporteres og lagres i Norge fram mot 2030, 2035 og 2040, som oppfølging av vedtak nr. 90 (2024–2025) fra behandlingen av statsbudsjetter for 2025.

Komiteens behandling

Komiteen har i brev av 24. mars 2026 til Energidepartementet ved statsråd Terje Aasland bedt om en vurdering av forslaget. Statsrådets uttalelse følger av vedlagte brev av 13. april 2026.

Komiteen har invitert til og mottatt skriftlige høringsinnspill i saken.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Anne Hagenborg, lederen Mani Hussaini, Linda Monsen Merkesdal, Torbjørn Vereide og Solveig Vik, fra Fremskrittspartiet, Kristoffer Sivertsen, Rikard Spets, Morten Stordalen og Tor Mikkell Wara, fra Høyre, Kari Sofie Bjørnsen og Aleksander Stokkebø, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken, fra Senterpartiet, Ole Herman Sveian, fra Rødt, Sofie Marhaug, fra Miljøpartiet De Grønne, Frøya Skjold Sjursæther, og fra Venstre,

Grunde Almeland, viser til Representantforslag 196 S (2025–2026) om å bygge infrastruktur for transport og lagring av CO₂ - Kortskip.

Komiteen merker seg at forslagsstillerne viser til at norsk fastlandsindustri er en sentral verdiskaper med betydning for sysselsetting, kompetanse og strategisk autonomi, og at industrien samtidig står for en betydelig andel av nasjonale klimagassutslipp. Forslagsstillerne mener at høye kostnader og manglende infrastruktur utgjør vesentlige barrierer for karbonfangst og -lagring (CCS), og at det er behov for å utvikle systemer som også inkluderer mindre og geografisk spredte utslipp. Staten bør etter forslagsstillerens syn ta en aktiv rolle i utbygging og eierskap til slike anlegg samt bidra til økt forutsigbarhet gjennom et nasjonalt veikart med tidfestede mål.

Videre viser komiteen til svarbrev fra statsråd Terje Aasland i Energidepartementet av 13. april 2026 til energi- og miljøkomiteen, som ligger ved denne innstillingen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til statsrådets svar, som redegjør for at regjeringen de siste årene har arbeidet systematisk med å vurdere behovet for virkemidler som kan bidra til å realisere norske prosjekter for CO₂-håndtering innen industri og avfallshåndtering.

Regjeringen tar sikte på å legge fram forslag i statsbudsjettet for 2027 om en ordning som gir rett til et fast tilskudd per tonn CO₂ for negative utslipp.

Disse medlemmer viser til utredningene til Gassnova, Enova, Miljødirektoratet og Siva, jf. Prop. 1 S (2025–2026), som sier at felles transportløsninger kan utløse flere mindre prosjekter fram mot 2040, og at tidlig investering i felles infrastruktur kan gi visse skalafordeler. Samtidig viser utredningene at den store geografiske spredningen av norske utslippspunkter kan gjøre det svært krevende å oppnå samfunnsøkonomisk lønnsomhet ved å etablere felles infrastruktur for transport og lagring av CO₂.

Disse medlemmer viser videre til at klimamålene er lovfestet og nås gjennom brede, kostnadseffektive virkemidler fremfor teknologispesifikke volummål, med årlig oppfølging i klimastatus og -plan. Videre merker disse medlemmer seg at anskaffelsesregelverket allerede gir handlingsrom for hvilke konkrete klima, og miljøhensyn som bør legges vekt på i den enkelte anskaffelsen, at dette regelverket tas i bruk av statlige byggherrer, og at det pågår relevante prosesser i byggsektoren.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til representantforslaget og vil uttrykke betydelig skepsis til både premissene og de foreslåtte tiltakene. Disse medlemmer mener forslaget i for stor

grad bygger på en forutsetning om omfattende statlig styring, subsidiering og eierskap, uten tilstrekkelig vurdering av kostnadseffektivitet, teknologisk modenhet og samfunnsøkonomisk lønnsomhet.

Disse medlemmer vil understreke at karbonfangst og -lagring (CCS) fortsatt er en umoden og kapitalkrevende teknologi i industriell skala. Investeringskostnadene er svært høye, ofte i milliardklassen per enkeltanlegg, samtidig som driftskostnadene er betydelige og vedvarende. I tillegg kommer kostnader knyttet til transport og lagring. Selv med dagens og forventede fremtidige kvotepriser i EUs kvotesystem (ETS) vil det i overskuelig fremtid i mange tilfeller være bedriftsøkonomisk ulønnsomt å investere i slike løsninger uten omfattende offentlig støtte.

Disse medlemmer vil videre påpeke at forslagsstillerens modell for statlig utbygging og eierskap til CO₂-infrastruktur reiser betydelige utfordringer knyttet til investeringsrisiko og kapitalallokering. Infrastruktur for CO₂-håndtering er i sin natur avhengig av tilstrekkelig og langsiktig kapasitetsutnyttelse for å være lønnsom. Når utslippskildene er spredte og relativt små, slik tilfellet ofte er i Norge, øker risikoen for underutnyttelse betydelig. Dette kan medføre høye enhetskostnader og i praksis innebære at staten påtar seg en varig subsidieringsforpliktelse.

Disse medlemmer vil også peke på at transport av CO₂, enten via rør, skip eller bil, innebærer tekniske og sikkerhetsmessige utfordringer samt betydelige kostnader knyttet til mellomlagring, komprimering og logistikk. De samlede systemkostnadene i en fullskala verdikjede for CCS er derfor vesentlig høyere enn det som ofte fremkommer i overordnede politiske fremstillinger.

Disse medlemmer mener det er grunn til å stille spørsmål ved prioriteringen av store offentlige investeringer i CCS fremfor alternative utslippsreducerende tiltak som kan ha lavere kostnad per tonn CO₂. En rasjonell klimapolitikk bør baseres på prinsippet om kostnadseffektivitet, der tiltak med lavest mulig kostnad per utslippsenhet prioriteres fremfor teknologispesifikke satsinger drevet av politiske mål.

Disse medlemmer stiller seg videre kritiske til forslaget om å etablere et nytt statlig veikart med detaljerte og tidfestede mål for fangst, transport og lagring av CO₂. Etter disse medlemmers syn bidrar slike veikart i liten grad til reelle utslippskutt, men innebærer økt byråkratisering og risiko for feilslått teknologivalg ved at staten forsøker å styre utviklingen i en bestemt retning over lang tid.

Disse medlemmer vil også advare mot forslaget om å etablere en statlig modell for eierskap etter mønster av Gassco. Naturgassinfrastrukturen på norsk sokkel er resultat av flere tiår med kommersiell utvikling basert på store, konsentrerte ressurser og forutsigbar etter-

spørsmål. Disse forutsetningene er ikke til stede for CO₂-håndtering, hvor både volumgrunnlag, betalingsvilje og teknologisk modenhet er langt mer usikkert.

Disse medlemmer er særlig kritiske til forslaget om å stille krav til maksimale utslippsnivåer for sement og stål i offentlige anskaffelser. Slike krav vil i praksis fungere som skjulte subsidier til umoden teknologi, samtidig som det vil øke kostnadsnivået i bygg- og anleggssektoren betydelig. Dette kan få direkte konsekvenser i form av dyrere infrastrukturprosjekter og økte boligkostnader, uten at det nødvendigvis gir globale utslippsreduksjoner.

Disse medlemmer vil avslutningsvis understreke at norsk industris konkurransekraft i hovedsak må sikres gjennom generelle og teknologinøytrale rammevilkår, herunder tilgang på konkurransedyktig kraft, stabile skatte- og avgiftsregimer og redusert regulatorisk byrde. Det er etter disse medlemmers syn ikke statens oppgave å drive frem spesifikke teknologivalg gjennom omfattende subsidier og eierskap.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at Langskip og Northern Lights-prosjektet, som ble igangsatt av regjeringen Solberg, allerede er i gang med å transportere og lagre CO₂. Dette er først og fremst tiltenkt og tilpasset de største utslippspunktene man har i Norge, og større internasjonale kunder. Disse medlemmer anerkjenner problemstillingen om at mindre og geografisk spredte utslippskilder ikke har tilgang til samme egnede infrastruktur og løsninger for transport og lagring av CO₂.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er behov for nye virkemidler i virkemiddelapparatet som er tilpasset industriens behov. Punktutslippsprogram under Enova og utvidelse av Enovas mandat til å også kunne støtte utrulling og skalering av teknologi i industrien har vært Høyres linje i flere alternative budsjetter. Det vil være hensiktsmessig at regjeringen utreder mulige modeller og vurderer hvor mye CO₂ som bør fanges, transporteres og lagres for ulike grader av utslippskutt i Norge.

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Venstre følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan mindre og geografisk spredte utslippskilder kan få tilgang til infrastruktur for transport og lagring av CO₂.»

«Stortinget ber regjeringen utrede mulige framtidige modeller for finansiering av ikke-kvotepiktig CO₂-håndtering.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Senterpartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, som del av den kommende felles energi- og klimameldingen og basert på det pågående arbeidet med et veikart for CO₂-håndtering, vurdere hvor mye CO₂ som for ulike grader av utslippskutt bør fanges, transporteres og lagres i Norge, for å nå de norske klimamålene.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre mener den norske fastlandsindustrien står i et skjæringspunkt mellom økende press og store muligheter. Etersom kostnadene for å slippe ut klimagasser kommer til å øke over hele Europa, vil fremtidig konkurransekraft avhenge av evnen til å kombinere ambisiøse klimakutt med målrettet industriell utvikling. Norge har et godt utgangspunkt for å kunne redusere utslippene fra landbasert industri ved hjelp av CO₂-håndtering frem mot 2050. Økende kostnader vil også gjøre lave utslipp til et klart konkurransefortrinn for norsk industri i årene som kommer. Dersom dette skal realiseres, kreves det imidlertid et bedre politisk rammeverk enn det som er på plass i dag.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at Langskip og Northern Lights-prosjektet allerede er i gang med å transportere og lagre CO₂, men at det kun er tilpasset de aller største utslippspunktene man har i Norge, og at det først og fremst er innrettet for internasjonale kunder. Derimot mangler det en infrastruktur for de store, men ikke aller største utslippspunktene i Norge. «Kortskip» er innrettet mot nettopp disse og vil bestå av ulike transportløsninger (skip, rør, bil) fra de ulike industrianleggene fram til mellomlagring og videre transport derfra til lagring på sokkelen.

Disse medlemmer viser til Gassnovas veikart for karbonfangst og -lagring som viser at utbygging av CO₂-infrastruktur vil være avgjørende for å realisere CCS i stor skala i Norge, blant annet fordi utslippskildene er mindre og spredt over hele landet. Manglende infrastruktur og koordinering mellom ulike ledd i verdikjeden er i dag en flaskehals som gjør det svært krevende å utvikle CO₂-fangstprosjekter i industri- og avfallssektoren. Staten bør spille en aktiv rolle i utviklingen av infrastrukturen og ha eierskap til infrastrukturen, etter modell av gassrørledninger, med tariffregulering og statlig eierskap. Infrastrukturen bør bygges slik at både store punktutslipp i Europa og mindre, spredte utslippskilder i Norge får praktisk tilgang til transport og lagring. De mest aktuelle industriklyngene hvor slik infrastruktur kan bygges ut, ligger på Haugalandet, i Grenland, på Mongstad og i Mo i Rana.

Disse medlemmer mener at man for å sikre utrulling av CCS i norsk industri og avfallsbransje bør Norge investere i utbygging av infrastruktur for transport og lagring av CO₂ og etablere et nasjonalt veikart med tydelige og tidfestede mål for fangst og lagring frem mot 2030, 2035 og 2040. Et slikt veikart bør angi hvordan kapasiteten skal bygges ut trinnvis, og hvordan virkemiddelapparatet kan bidra til å redusere risiko og skape forutsigbarhet for industrielle investeringer.

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen etablere et nasjonalt veikart med tydelige og tidfestede mål for hvor mye CO₂ som skal fanges, transporteres og lagres i Norge fram mot 2030, 2035 og 2040, som oppfølging av vedtak nr. 90 (2024–2025) fra behandlingen av statsbudsjetter for 2025.»

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede framtidige modeller for eierskap og organisering av infrastruktur for CO₂-håndtering, herunder vurdere en modell tilsvarende den rollen Gassco i dag har for infrastrukturen for naturgass i Norge.»

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om investering i utbygging av infrastruktur for transport og lagring av CO₂, slik at også mindre og geografisk spredte utslippskilder får tilgang til slike løsninger. Utbyggingen bør skje trinnvis og ta utgangspunkt i industriklynger og prosjekter som allerede er under utvikling på Haugalandet, i Grenland, på Mongstad og i Mo i Rana.»

«Stortinget ber regjeringen stille krav om maksimale utslippsnivåer for sement og stål i offentlig innkjøp for bygg- og anleggsprosjekter, med mål om å utvikle et marked som etterspør industriprodukter med lave eller null utslipp.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Venstre:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan mindre og geografisk spredte utslippskilder kan få tilgang til infrastruktur for transport og lagring av CO₂.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen utrede mulige framtidige modeller for finansiering av ikke-kvotepiktig CO₂-håndtering.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Venstre:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen etablere et nasjonalt veikart med tydelige og tidfestede mål for hvor mye CO₂ som skal fanges, transporteres og lagres i Norge fram mot 2030, 2035 og 2040, som oppfølging av vedtak nr. 90 (2024–2025) fra behandlingen av statsbudsjetter for 2025.

Forslag fra Høyre og Senterpartiet:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen, som del av den kommende felles energi- og klimameldingen og basert på det pågående arbeidet med et veikart for CO₂-håndtering, vurdere hvor mye CO₂ som for ulike grader av utslippskutt bør fanges, transporteres og lagres i Norge, for å nå de norske klimamålene.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen utrede framtidige modeller for eierskap og organisering av infrastruktur for CO₂-håndtering, herunder vurdere en modell tilsvarende den rollen Gassco i dag har for infrastrukturen for naturgass i Norge.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om investering i utbygging av infrastruktur for transport og lagring av CO₂, slik at også mindre og geografisk spredte utslippskilder får tilgang til slike løsninger. Utbyggingen bør skje trinnvis og ta utgangspunkt i industriklynger og prosjekter som allerede er under utvikling på Haugalandet, i Grenland, på Mongstad og i Mo i Rana.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen stille krav om maksimale utslippsnivåer for sement og stål i offentlig innkjøp for bygg- og anleggsprosjekter, med mål om å utvikle et marked som etterspør industriprodukter med lave eller null utslipp.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:196 S (2025–2026) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ingrid Fiskaa, Kirsti Bergstø, Audun Hammer Hovda, Lars Haltbrekken, Marthe Hammer og Marian Hussein om å bygge infrastruktur for transport og lagring av CO₂ – Kortskip – vedtas ikke.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 12. mai 2026

Mani Hussaini

leder

Rikard Spets

ordfører

**DET KONGELIGE
ENERGIDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortinget
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

25/2521-

13. april 2026

Dokument 8:196 S (2025-2026) – Representantforslag om å bygge infrastruktur for transport og lagring av CO₂ – Kortskip

Jeg viser til brev av 24. mars 2026 fra energi- og miljøkomitéen der det bes om vurdering av representantforslag fra stortingsrepresentantene Ingrid Fiskaa, Kirsti Bergstø, Audun Hammer Hovda, Lars Haltbrekken, Marthe Hammer og Marian Hussein, om å bygge infrastruktur for transport og lagring av CO₂ - Kortskip.

Representantene fremmer følgende forslag:

- 1. Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om investering i utbygging av infrastruktur for transport og lagring av CO₂, slik at også mindre og geografisk spredte utslippskilder får tilgang til slike løsninger. Utbyggingen bør skje trinnvis og ta utgangspunkt i industriklynger og prosjekter som allerede er under utvikling på Haugalandet, i Grenland, på Mongstad og i Mo i Rana.*

Regjeringen har de siste årene arbeidet systematisk med å vurdere behovet for virkemidler som kan bidra til å realisere norske prosjekter for CO₂-håndtering innen industri og avfallshåndtering. I 2024 fikk Gassnova, Enova, Miljødirektoratet og Siva i oppdrag å utrede konkrete virkemidler for CO₂-håndtering, inkludert fellesløsninger og mulig infrastruktur mellom regionale industriklynger. Utredningene viste at felles transportløsninger kan utløse flere mindre prosjekter fram mot 2040, og at tidlig investering i felles infrastruktur kan gi visse skalafordeler. Samtidig ble det pekt på at den store geografiske spredningen av norske utslippspunkter gjør det svært krevende å oppnå samfunnsøkonomisk lønnsomhet ved å etablere felles infrastruktur for transport og lagring av CO₂.

I Energidepartementets Prop. 1 S (2025–2026) varsles det at regjeringen tar sikte på å legge fram forslag i statsbudsjettet for 2027 om en ordning som gir rett til et fast tilskudd per tonn CO₂ for negative utslipp, det vil si fangst av biogene utslipp eller fangst av CO₂ direkte fra

atmosfæren. Med få unntak, har fossile utslipp i Norge allerede en pris gjennom EUs kvotesystem eller nasjonale CO₂-avgifter. Formålet med den varslede ordningen er å korrigere for markedssvikten knyttet til manglende prising av fangst og permanent lagring av biogent eller atmosfærisk CO₂. Den vil samtidig bidra til å nå Norges klimamål og legge til rette for netto negative utslipp på sikt.

Videre følger Enova opp budsjettenigheten for 2026, der 700 millioner kroner av Klima- og energifondet er øremerket en egen utlysning som skal utløse reduksjoner i blandede og biogene utslipp fra industri og avfallshåndtering. Enova vurderer også et virkemiddel som kan redusere barrierer mellom fangstleddet og lagringsleddet i CO₂-verdikjeden.

Samlet mener jeg at det pågående virkemiddelarbeidet er mer treffsikkert og samfunnsøkonomisk ansvarlig enn statlige investeringer i felles CO₂-infrastrukturløsninger på nåværende tidspunkt. Jeg vurderer derfor at det ikke vil være riktig å gå videre nå med forslaget om direkte, statlige investeringer i utbygging av CO₂-infrastruktur for industriklynger.

Jeg anbefaler på denne bakgrunn at Stortinget ikke vedtar dette forslaget.

- 2. Stortinget ber regjeringen utrede framtidige modeller for eierskap og organisering av infrastruktur for CO₂-håndtering, herunder vurdere en modell tilsvarende den rollen Gassco i dag har for infrastrukturen for naturgass i Norge.*

På oppdrag fra Energidepartementet gjennomførte Oslo Economics, med støtte fra SINTEF, i 2024 en utredning av CO₂-håndtering i industri og avfallshåndtering. I utredningen ble det vurdert ulike modeller for koordinering og mulig statlig eierskap eller statlig rolle i koordineringen av lager- og transporttjenester.

Utredningen ble fulgt opp av en arbeidsgruppe bestående av Gassnova, Enova, Miljødirektoratet og Siva, som på oppdrag fra Energidepartementet og Klima- og miljødepartementet har vurdert konkrete virkemidler for å redusere barrierer for CO₂-håndtering i Norge. Siste delrapport fra arbeidsgruppen ble levert i juni 2025. Oppdraget omfattet blant annet vurderinger av fellesløsninger for CO₂-håndtering i regionale industriklynger og statlig koordinerte anskaffelser av transport- og lagertjenester.

Jeg mener at utredningene samlet gir et godt beslutningsgrunnlag for videre arbeid med utvikling av CO₂-håndtering i Norge. Derfor er det ikke behov for en ny, omfattende utredning av modeller for statlig eierskap eller organisering av CO₂-infrastruktur.

Jeg anbefaler på denne bakgrunn at Stortinget ikke vedtar dette forslaget.

- 3. Stortinget ber regjeringen etablere et nasjonalt veikart med tydelige og tidfestede mål for hvor mye CO₂ som skal fanges, transporteres og lagres i Norge fram mot 2030,*

2035 og 2040, som oppfølging av vedtak nr. 90 (2024–2025) fra behandlingen av statsbudsjetter for 2025.

Norges klimamål er å redusere klimagassutslippene med minst 55 prosent i 2030 og med minst 70-75 prosent i 2035 sammenlignet med 1990. Begge målene er meldt inn som Norges forpliktelse under Parisavtalen og lovfestet i klimaloven. I tillegg er det lovfestet et mål om at Norge skal bli et lavutslippssamfunn i 2050, der utslippene er redusert i størrelsesorden 90-95 prosent sammenliknet med 1990. Disse målene er økonomidekkende og skal bidra til omstilling i hele samfunnet.

Prising av utslipp gjennom deltakelse i EUs kvotesystem og nasjonale klimaavgifter er hovedvirkemidlene i norsk klimapolitikk og bidrar til en kostnadseffektiv klimapolitikk. Prising av utslipp kombineres med mer sektorspesifikke virkemidler og støtte til teknologiutvikling gjennom blant annet Enova. Det er generelt ikke vurdert som hensiktsmessig med egne sektormål eller mål for enkeltteknologier. I stedet er det opp til aktørene å velge de mest effektive tiltakene innenfor de gitte rammevilkårene.

Å etablere tidfestede, nasjonale volummål for CO₂-håndtering vil innebære betydelig usikkerhet og kunne resultere i mål som verken er markedsmessig eller praktisk gjennomførbare. Utviklingen i markedet for CO₂-håndtering påvirkes av flere forhold, blant annet teknologiutvikling og modningen i hele verdikjeden for fangst, transport og lagring, regulatoriske rammevilkår i Europa, samt utviklingen i det frivillige markedet for CO₂-kreditter.

Regjeringen jobber aktivt med virkemidler som vil være relevante for CO₂-fangstprosjekter i Norge, jf vår vurdering av forslag 1.

Regjeringen redegjør årlig for status, virkemiddelbruk og fremdrift i klimapolitikken gjennom Klimastatus og -plan. I Klimastatus og -plan for 2027 vil regjeringen gjøre oppdaterte vurderinger av hvordan ulike tiltak og virkemidler kan bidra til norsk måloppnåelse, inkludert vurderinger av virkemidler for CO₂-håndtering.

På denne bakgrunn mener jeg at et eget nasjonalt veikart med tidfestede mål for CO₂-fangst, transport og lagring ikke er hensiktsmessig. Jeg anbefaler derfor at Stortinget ikke vedtar dette forslaget.

- 4. Stortinget ber regjeringen stille krav om maksimale utslippsnivåer for sement og stål i offentlig innkjøp for bygg- og anleggsprosjekter, med mål om å utvikle et marked som etterspør industriprodukter med lave eller null utslipp.*

Forslaget har vært forelagt Klima- og miljøministeren som gir følgende vurdering:

«Forslaget om å stille krav om maksimale utslippsnivåer for sement og stål i offentlige innkjøp berører flere statsråders ansvarsområder, jeg har derfor bedt om innspill fra næringsministeren, samferdselsministeren og kommunal- og disktriksministeren.

Jeg deler representantenes ambisjon om å legge til rette for at det utvikles et marked som etterspør industriprodukter med lave eller null utslipp. Samtidig er jeg opptatt av at offentlige anskaffelser gjennomføres på en måte som bidrar til effektiv og bærekraftig bruk av samfunnets ressurser, økt innovasjon og lave priser på offentlige anskaffelser. For å få til dette, er det viktig at det er velfungerende konkurranse mellom leverandører i offentlige anbud.

Anskaffelsesregelverket gir i dag oppdragsgiverne fleksibilitet til å vurdere hvilke konkrete klima- og miljøhensyn som bør legges vekt på i den enkelte anskaffelsen. Dette gjør det mulig å tilpasse anskaffelsen til oppdragsgivers behov, budsjett, situasjonen i leverandørmarkedet, lokale og regionale forhold mv. Jeg mener derfor at det allerede i dag er mulig å utforme offentlige anbud som kan legge til rette for at det utvikles et marked som etterspør industriprodukter med lave eller null utslipp. Et eksempel fra anleggsektoren er Statens vegvesen som har stilt krav til maksimale utslipp av CO₂ ved produksjon av betong og stål i flere av sine prosjekter. Et annet er Nye Veier som stiller krav om en prosentvis utslippsreduksjon fra et klimagassbudsjett for prosjektene sine. Et tildelingskriterium vektet også tilbudt klimaprestasjon utover minimumskrav positivt. Tilbyderne identifiserer selv hvilke konkrete klimatiltak de skal gjennomføre for å oppnå utslippsreduksjonene, noe som gir et insentiv til å gjennomføre klimatiltak med lave kostnader.

I byggsektoren er det pågående prosesser med mål om å redusere klimafotavtrykket til byggenæringen. Byggteknisk forskrift, som stiller nasjonale minstekrav til bygg, stiller i dag krav om at det skal utarbeides klimagassregnskap fra materialer ved oppføring og hovedombygging av boligblokker og yrkesbygninger. Et forslag til endringer i klimakravene, som nå er på høring, skal bidra til at nye bygg får et lavere klimafotavtrykk. Forslaget innebærer blant annet grenseverdier for klimagassutslipp knyttet til materialer. Grenseverdiene skal kunne oppfylles med kjente og tilgjengelige materialer og teknologier, og skal i liten grad bidra til økte byggekostnader. Grenseverdier vil stimulere til mer ombruk og gjenbruk, og bruk av materialer med lavere klimafotavtrykk.

Gjennom klimapartnerskapet med byggenæringen har staten forpliktet seg til å vurdere om det skal utredes standardiserte minimumskrav til materialer i offentlige anskaffelser. En del av vurderingen vil være om det er hensiktsmessig å utrede maksimale utslippsnivåer for sement og stål. Samtidig er det viktig at eventuelle krav i offentlige anskaffelser bidrar til velfungerende konkurranse, også mellom ulike typer klimavennlige byggematerialer som for eksempel ombruksmaterialer og trematerialer.

På denne bakgrunn anbefaler jeg derfor at Stortinget ikke vedtar dette forslaget.»

Med hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Terje Aasland', written over a horizontal line.

Terje Aasland

